

Asia: VN/6566/2022

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 1 ja 2)

Uudistetun kuntatalousraportoinnin velvoitteiden täyttäminen tarkoittaa Vantaalla mittavaa tietojärjestelmätyötä sekä runsaasti sitoutunutta henkilötyötä. Vantaa otti vuoden 2021 aikana käyttöön uuden raportointijärjestelmän, johon uudistettua kuntatalousraportointia on päästy kunnolla rakentamaan vasta vuoden 2022 aikana. Uudistustyö on vielä käynnissä, minkä vuoksi Vantaa joutuu raportoimaan osan tilikautta 2021 koskevista raporteista manuaalisena työnä.

Vantaa toivoo, että kuntatalousraportoinnin mittavan uudistamisen jälkeen vuosittaisia muutoksia tehtäisiin erittäin harkitusti, koska kaikki muutokset sisältövaatimuksissa edellyttävät joko järjestelmäkehitystä, henkilötyötä tai useimmiten molempia. Asetuksessa esitetyt muutokset aiheuttaisivat Vantaalle sekä lisätyötä että -kustannuksia, koska joutuisimme määrittelemään vuotta 2023 varten uudelleen kokonaisuuksia, jotka on juuri muutettu vastaamaan tilikaudelle 2022 asetettuja vaatimuksia.

2. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän palveluluokituksesta ja siihen esitetyistä muutoksista (liite 4)

Vantaan näkemyksen mukaan palveluluokitusta sekä palveluluokkien sisältöä tulisi päivittää erittäin harkitusti. Vantaalla on sitoutunut runsaasti resursseja, kun kunnan omat laskentatunnisteet on luokiteltu AURA-käsikirjan palveluluokituksen mukaisesti ja kun tilikauden 2021 ja 2022 asetusten mukaiset palveluluokat on viety talouden järjestelmiin. Myös tukipalvelujen vyörytysten suunnitteleminen siten, että kaikille palveluluokille kohdistuu oikeat vyörytykset tarkoittaa Vantaan kokoisessa kaupungissa suuritöistä suunnittelua sekä erittäin isoa manuaalista vyörytysperusteiden tallennustyötä talouden järjestelmiin. Uusien palveluluokkien muodostaminen sekä palveluluokkien muuttaminen tarkoittaa tämän työn tekemistä osittain uudestaan heti seuraavaa tilikautta varten.

Vantaan näkemyksen mukaan palveluluokkaa 4402 ”Ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävät” ei tulisi jakaa palveluluokkiin 4405 ”Ympäristönsuojelun lupatehtävät” ja 4408 ”Ympäristönsuojelun valvontatehtävät”. Kustannuksia ei näiden osalta voida kohdentaa muuten kuin laskennallisesti, jolloin saataisiin vain suuntaa antava tieto.

Vantaan näkemyksen mukaan palveluluokan 5368 ”Maankäyttösopimukset” osalta tulee olemaan hankalaa eriyttää kustannuksista maankäyttösopimuksen palveluluokalle kirjattava osuus. Tämän vuoksi emme kannata esitystä.

3. Lausuntonne eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin esitetyistä muutoksista ja uusista tietosisällöistä (liitteet 3, 5 ja 6 sekä taulukkomallit)

Vantaan näkemyksen mukaan kilpailullisen toiminnan eriytettyjen tuloslaskelmien raportointivaade KKLMY (muutosesitys 14) olisi hyvin hankalaa ja työlästä toteuttaa. Kilpailullinen toiminta on eriytetty kirjanpidossa ensimmäisen kerran tilinpäätöksessä 2020. Eriyttämisvelvollisuus on vielä suhteellisen uusi asia ja aiheuttaa yhä määrittelyä ja manuaalista työtä. Eriyttäminen on toteutettu osittain jälkilaskentana excel-tilukoissa, minkä vuoksi laskelmat eivät synny sellaisenaan kirjanpidossa. Ne eivät näin ollen ole myöskään nykyisellään automatisoitavissa.

Kilpailullisen toiminnan kustannusten ja tuottojen eriyttäminen kirjanpidossa, epäsuorien kustannusten kohdentaminen ja vyöryttäminen sekä laskelmien laatiminen vaatii jo sellaisenaan todella paljon henkilötyötä sekä mahdollisesti myös tietojärjestelmämuutoksia. Näiden laskelmien automatisoiminen ei ole realistista vuonna 2023.

Esitykseen sisältyy vaatimus, että kilpailullista toimintaa harjoittavat yksiköt tulee eritellä ja ilmoittaa TOLT-tilukossa (muutosesitys 15). Nämä yksiköt yhdistetään Vantaalla käytännössä usean eri kirjanpidon laskentatunnisteen avulla eikä niillä ole erillistä yksilöivää tunnusta (yritystunnus) kuten liikelaitoksilla.

Vantaa toivoo, että mikäli KKTPA-kokonaisuuteen lisätään uusi välilehti (muutosesitys 13), kunnille ohjeistetaan, minkä palveluluokkien tiedot tulee sisällyttää mihinkin kysyttävään opetustoimen alaiseen kokonaisuuteen, koska tämä ei käy ilmi esityksestä. Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko arvioitujen kustannusten sisältää vyörytyserät. KKTPA:n raportointi on Vantaan tilinpäätösprosessin kannalta hyvin hankalaa ajankohtaan, minkä vuoksi arvion käyttäminen valtionosuuslaskennassa on kyseenalaista. Viikkoakin myöhemmin raportoitavat luvut antaisivat paljon paremman arvion tilikauden toteutuneista kustannuksista.

4. Lausuntonne teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin esitetyistä muutoksista (liite 3 sekä taulukkomallit)

Vantaa kannattaa sektorierittelyn poistamista investointien raportoinnissa (KKNR ja KKTPP).

Oikeanlaisen sektoritiedon tuottaminen raporteille on yleisesti ottaen haastavaa. Ongelman muodostavat erityisesti oikaisukirjaukset, minkä vuoksi sektorin tuottaminen on vaikeasti automatisoitavissa. Reskontran kautta tulevissa suorituksissa sektori voidaan tuottaa y-tunnuksen avulla. Jos vientiä kuitenkin oikaistaan muistiotositteella, viennin toinen pää kohdentuu herkästi eri sektorille, jolloin sektoritasoisesta raportista ei muodostu järkevää. Erityisen ongelmallista tämä on sektorien avulla raportoitavissa taseen erissä, jossa virheellisesti määritelty alkusaldo sektoreittain tai väärälle sektorille kohdistunut muistiotositteen vienti sotkevat sektoritasoisia toteumia ajan yli.

Reiterä Terhi
Vantaan kaupunki - Talouspalvelut